

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3114/2022
27.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници из радног односа тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милинковић, адвокат из ..., против туженог Холдинг корпорација „Крушик“ а.д. Ваљево, чији је пуномоћник Никола Урошевић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4643/21 од 04.03.2022. године, у седници одржаној 27.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4643/21 од 04.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 174/21 од 01.09.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено решење туженог број .../... – ... од 26.03.2021. године којим је тужилци отказан уговор о раду на одређено време од 31.03.2017. године, са даном 31.03.2021. године, као незаконито. Ставом другим изреке, утврђено је да се тужила налази у радном односу на неодређено време код туженог од 01.04.2021. године, што је тужени дужан трпети и признати. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилцу врати на рад на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању и радним способностима стеченим на раду. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од 52.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4643/21 од 04.03.2022. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, другом, делу става трећег изреке којим је обавезан тужени да тужилцу врати на рад, као и у ставу четвртм изреке и жалба туженог у том делу је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у осталом делу става трећег изреке, којим је одлучено о тужбеном захтеву тужиле да се врати на послове који одговарају

њеној стручној спреми, знању и радним способностима стеченим на раду и тужба тужиле је у том делу одбачена.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о ревизији у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нема пропуста у примени одредаба ЗПП. Такође, ревизијом се указује на повреде поступка из тачке 12. ове законске одредбе, као и на погрешну примену члана 8. ЗПП-а, чиме се у суштини оспорава утврђено чињенично стање, што не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је засновала радни однос на одређено време уговором о раду који је 31.03.2017. године закључила са туженим. Накнадно закљученим анексима тог уговора радни однос тужиле је продужаван, с тим што ни уговором о раду нити његовим анексима закљученим до анекса уговора о раду од 22.06.2018. године, није означен основ по којем је тужиле засновала радни однос на одређено време. Почев од анекса уговора о раду од 22.06.2018. године па закључно са анексом од 26.02.2021. године, као основ рада тужиле на одређено време означен је рад на одређеним пројектима. Тужиле је све време рада на одређено време обављала исте послове, а радни однос јој је престао решењем од 26.03.2021. године, због истека времена на који је закључен уговор о раду од 31.03.2017. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је решење о отказу уговора о раду од 26.03.2021. године незаконито, због чега је исто поништено и утврђено да је тужиле код туженог засновала радни однос на неодређено време на основу члана 37. став 6. Закона о раду.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Уговор о раду може се закључити на одређено време у складу са чланом 37. став 1. Закона о раду, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба. Тако заснован радни однос, по једном или више уговора о раду, према ставу 2. наведеног члана не може бити дужи од 24 месеца, са прекидима или без прекида, а сагласно ставу 6. истог члана ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Имајући у виду наведене законске одредбе произлази да се више закључених уговора о раду на одређено време (сукцесивни уговори) сматрају једним уговором, као

и да укупно трајање рада по више уговора не може бити дуже од 24 месеца. У конкретном случају, тужила је са туженим закључила више уговора о раду на одређено време и анекса уговора о раду, за период дужи од четири године непрекидног рада, у коме је обављала систематизоване послове. Закључивањем више таквих уговора тужени је поступао противно одредбама закона којима је регулисан рад на одређено време, чиме је злоупотребио права послодавца. С обзиром да је тужила непрекидно радила дуже од две године на истим пословима, а да је тужени као послодавац злоупотребио права из Закона о раду, произлази да су по истеку 24 месеца, настали услови из члана 37. став 6. Закона о раду за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, јер је тужила и након што је требало да јој престане радни однос, наставила да ради код туженог на основу сагласности послодавца (имала је закључен уговор о раду). Такође, без утицаја су пројекти наведени касније, јер је тужила засновала радни однос на неодређено време по основу Уговора о раду од 31.03.2017. године.

Правилан је и закључак нижестепених судова да је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, у границама постављеног тужбеног захтева (с обзиром да је до преображаја дошло и раније), те да је решење о престанку радног односа због истека рока на који је заснован незаконито, јер радни однос на одређено време, преображен у радни однос на неодређено време, не може се законито отказати због протекла времена. Из наведених разлога неосновани су ревизијски наводи туженог којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Неосновани су и наводи ревидента о погрешној примени одредбе члана 33. Закона о раду. Наведеном одредбом је основ за заснивање радног односа на одређено време предвиђен као саставни део уговора о раду закљученог на одређено време. Тај податак не садржи Уговор о раду на одређено време од 31.03.2017. године, ни накнадно закључени анекси тог уговора којима је продужавано време трајања радног односа, а у одсуству тога није доказано постојање чињеница битних за испуњеност услова за заснивање радног односа на одређено време у смислу члана 37. став 1. Закона о раду.

Осталим наводима ревизије оспорава се оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, односно погрешна примена члана 37. став 2. и 4. Закона о раду, заснована на тврдњи ревидента о непотпуно утврђеном чињеничном стању у вези са радом тужиле на одређеним пројектима, а због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП, па је применом члана 414. ЗПП, Врховни суд одлучио као у изреци.

Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер по овом правном леку тужени није успео, те је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић